

**DEPREM TEMALİ
HALK EDEBİYATI ŞİİRLERİ
ANTOLOJİSİ**

**CAN POLAT
SELİM KARATAŞ**

**DEPREM TEMALII
HALK EDEBİYATI ŐİRLERİ
ANTOLOJİSİ**

**HAZIRLAYANLAR
CAN POLAT
SELİM KARATAŞ**

**EDİTÖR
KENAN YAVUZ**

NURAY TUNCAY KARA BİLİM VE SANAT MERKEZİ

KAHRAMANMARAŞ DEPREMİ (2023)

6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli Pazarcık ve Elbistan depremleri yaşanmış ve bu depremler çok geniş bir alanı etkilemiştir. Türkiye tarihinde en büyük depremler olarak kaydedilmiş ve asrın felaketi olarak nitelendirilmiştir. Her iki deprem de başta Kahramanmaraş olmak üzere Adıyaman, Malatya, Elazığ, Diyarbakır, Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa, Osmaniye, Adana ve Hatay gibi illeri etkilemiş ve bu depremlerde yaklaşık elli bin insanımız hayatını kaybetmiştir. On bir il içerisinde en çok yıkımların yaşandığı iller Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman, Gaziantep ve Hatay olmuştur.

1. ANADOLU'YU / Âşık Adem Göçeroğlu

**Altı Şuba gece saat dördüdü
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu
Dört bir yanı toz dumanlar bürüdü
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu**

**Bütün dünya acı haberi aldı
Her bir yandan duyan yardıma geldi
Yıkıldı binalar virane oldu
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu**

**Kime baksam ağlar gözlerinde yaş
Birbirini arar bacıyla gardaş
Adıyaman, Antep, Kahramanmaraş
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu**

**Her tarafı sardıtozlar dumanlar
Şaşırdı ne yana gide insanlar
Enkazın altında kaldı çok canlar
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu**

**Dünya hep ağladı yaşlar süzüldü
Ağaçlar kırıldı yollar bozuldu.
Nice çok binlerce mezar kazıldı
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu**

**Göçeroğlu Mevla' yardımcı olsun
Gelen Allah'tandır kullar ne bilsin
BütünTürkiye'min başı sağ olsun
Deprem yıktı bizim Anadolu'yu**

2. AĞLADI/Âşık Ali Serhatî

**İki bin yirmi üç bir gece vakti
Semada dolanan kuşlar ağladı
Felaket on ili bir anda yıktı
Başkent Ankara'da başlarağladı**

**Herkes uykudayken habersiz haller
Enkazın altında artar iniler
Bu nasıl iş rabbim yarıldı yollar
Topraklar titredi taşlar ağladı**

**Kimi evladını kimi eş süsler
Muradı yarıda kaldı hevesler
Enkazın altından duyunca sesler
Yardım eden arkadaşlar ağladı**

**Şehirler virane yıkık binalar
Kiminin elinde soldu kınalar
Elleri koynunda kalananalar
Yıkıldı hayaller düşler ağladı**

**Der Ali Serhatî boyunlar buruk
Dilim varamıyor hayli ölen çok
Kimi der evladım kimi yarım yok
Yas tuttu kirpikler kaşlar ağladı**

3. DÖNDÜRÜR / Âşık Aşikâr

**Kâinatı halk eden yüce
Mevla'm sanma bu dünyayı boşa döndürür
Hikmetinden sual olmaz elbette
Dünyayı çevirir başa döndürür**

**İsterse öldürür tüm canlıları
Dilerse diriltir tüm cansızları
Musibetle uyarır dinsizleri
Narin bedenleri ileşe döndürür**

**Irmaklar ters akar dağı yürütür
Dağın zirvesini duman bürütür
Yağmurda ıslatır günde kurutur
Kuru nebatatı yaşa döndürür**

**Elbette emri meydana çıkar
Boşalmış beyinler aptalca bakar
Sıcakta üşütür ayazda yakar
Ağustos ayını kışa döndürür**

**Uyan artık uyan ey insanoğlu
Bakın su çevreye ibretle dolu
Yoldan çıkınca şu âdemoğlu
İnsanı altıya beşe döndürür**

**İhsaneyler sarayları yaparsın
Yaratana bırakıp kula taparsın
Hak dururken yanlış yola saparsın
El ayağın tutmaz taşa döndürür**

**Aşikâr nefsine eyleme ülfet
Beş para eylemez canın var elbet
Son lahzada kopuverir kıyamet
Yer sallar gök gürler tuşa döndürür**

4. BELLİ DEĞİL / Bülent Baysal

**Hangi kalem yaza yürekte közü
Yıkılmış Maraş'ım yol belli değil
Görünce halları yitirdik sözü
Üstüste yığılmış kat belli değil**

**Ne Antep, ne Kilis Urfamı kaldı
Yüreğe köz düştü, dertlere saldı
Anayı evlattan gardaştan aldı
Bunasıl mahşerdir can belli değil**

**Diyarbakır, Hatay kara haber var
Sebi sübyan ağlar, dünya söze dar
Yıkılmış ocaklar arşta figan zar
Neyaman kış boran iz belli değil**

**Gel sen, sen ol da coşma, ağlama sus
Viran olmuş dünya, çökmüş kara pus
Demirden çalan zalım, sen de kan kus
Bir ses gelmez candan, sözbelli değil**

**Çöktü şu dünyanın direği çöktü
Malatya'yı yıktı ciğeri söktü
Ayazda canları sokağa döktü
Ne kara bir yazı, öz belli değil**

**Sallanır Adıyaman çöker başa
Kurban olurum gardaş gözdeki yaşa
Duası ağzında yaslanmış taşa
Bekleren kaz başı gün belli değil.**

**Bu nasıl bir afat it yolu şaştı
Çalan çırpın çoktu, ayaklar baştı
Nice güzel yürek dağları aştı
Yüreker toz duman yüz belli değil**

5. ALLAH'IM/Deli Ozan

**Saat dört on yedi bir şimşek çaktı
Nice insanları kül edip yaktı
On ili yerle bir edip de yıktı
Böyle bir felaket olmaz Allah'ım**

**Çıktım dışarıya göz gözü görmez
Bir yağmur bir dolu sel olmuş durmaz
Hiç kimse kimseye selam da vermez
İnsana yol yolak olmaz Allah'ım**

**Kül olup eridi bütün maziler
Toprağın altında körpe kuzular
Bak gör hele neler oldu da neler
Bundan sonra yüzüm gülmez Allah'ım**

**Yerle bir görünür Malatya, Maraş
Kaldı mı acaba taş üstünde taş
Gözümden akan kan irinli yaş
İnsanoğlu iflah olmaz Allah'ım**

**Diyarbakır, Urfa, Adıyaman'ın
Antep Osmaniye dostlarım, hani
Türk milleti şimdi birlik zamanı
Şehit oldu gittigelmez Allah'ım**

**Yok oldu bir kere Kilis Adana
Yüreğim bu işe nasıl dayana
Yoluyor saçların binlerce ana
İnşallah sonra yolmaz Allah'ım**

**Helal ekmek varken, haramı yutman
Yeter bu millete zulümü etmen
Harabeye dönmüş güzelim Batman,
Millet hakkın helal etmez Allah'ım**

**Yok oldu gitti on tane ilim
Okulsuz camisiz olur mu bilim
Toprak parça parça bak dilim dilim
Bundan sonra mahsul vermez Allah'ım**

**Canım ciğerimdi gözüm
Hatay'ım Kefensiz yatıyor emmimle dayım
Ben bu acıya nasıl dayanım
Kurumuz bir ağaç solmaz Allah'ım**

**Saymadın Hassa'yı bizim köyleri
Bense çime gidip vermem oyları
Vekil eyledim bunca beyleri
On iki gün geçti gelmez Allah'ım**

**Biz böyle olursak kıyamet kopar
Allah'ı bırakmış paraya tapar
Azmış bu insanlar çok faiz yapar
Felaketi görür bilmez Allah'ım**

**Ne yapsın ne etsin bu Deli Ozan
Nerde İskenderun hani ya Kırıkhan
Evim barkım gitti kalmadı düzen
Mal olur ama can gelmez Allah'ım**

6. DEPREM DEĞİL KIYAMET İDİ/ Âşık Erol Ergani

**Şubat'ın altısı yirmi üç yılı
Bu bir deprem değil kıyamet idi
Asrın felaketi yıktı on ili
Sanki deprem değil kıyamet idi**

**Binlerce ocaklar söndü ülkede
Bütün kalpler burya döndü ülkede
Bayraklar yarıya imdi ülkede
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Yer ile bir oldu Elbistan, Maraş
Anasız yavrular yok bacı gardaş
Hayvanların bile gözlerinde yaş
Sanki deprem değil kıyamet idi**

**Osmaniye, Adıyaman, Adana
Her yer mezar oldu binlerce cana
Zemin metrelerce kaydı bir yana
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Âlemler uykuda faylar kırıldı
Sağ kalanlar birbirine sarıldı
Köprüler yıkıldı yollar yarıldı
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Unutulmaz tarih yazdı ekipler
Enkazdan sesi duydu ekipler
İğneyle kuyu kazdı ekipler
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Hele bakın Elazığ'a, Kilis'e
Görmeyen gafiller almalı hisse
Hesap sorulmalı suçlu kimse
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Diyarbakır, Urfa, Malatya yaşlı
Gaziantep, Hatay, Antakya yaşlı
Sade ülke değiltümdünya yaşlı
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Körpe yavruların kan ağlar içi
Ne bir günahı var ne de bir suçu
Cansız anasının elinde saçı
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Kuşlar kanatlandı uçtu kurtardı
Kimi kaldı kimi kaçtı kurtardı
Madenciler tünel açtı kurtardı
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Kimi taze evli kimi nişanlı
Beyaz gelinliğin üzeri kanlı
On gün sonra hala çıkan var canlı
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Bizimle idi bizi bilenlerimiz
Enkazın başına gelenlerimiz
Kırk bine yaklaştı ölenlerimiz
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Mucize Allah'tan aracan ara
Sağ çıktı bedenler on bir gün sonra
Seksen beş milyon giyindi kara
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

**Ergani'yim dağlar kadar derdimiz
Emniyet jandarına şanlı ordumuz
Topyekûn seferber oldu yurdumuz
Bu bir deprem değil kıyamet idi**

7 AĞLARIM/Âşık Erol Şahiner

**Tarifi imkânsız çok büyük acı
Cennet vatanımı sardı bu sancı
Umutlar tükendi yok mu ilacı**

**Gözyaşları sele döndü çağlarım
Adana'ya, Malatya'ya ağlarım**

**Yüzyılın en büyük acısı oldu
Gencecik bedenler sarardı soldu
Bebek anasının saçını yoldu**

**Ardın perişan oldu sağlarım
Diyarbakır, Maraş'ıma ağlarım**

**Üst üste depremi yaşadık canlar
Biran yok olmuş şöhretler şanlar
Feryadı figana düştü insanlar**

**Evlat ana arar sevgili yarım
Adıyaman, Kilis'ime ağlarım**

**Dünya yasa girdi yürek dağladı
Nefesler tutuldu matem bağladı
Edirne'den Kars'a her can ağladı**

**Elden uçtu gitti servetim varım
Şanhurfa, Hatay'ıma ağlarım**

**Şahiner bağladık bu kara yası
Enkazın altından bekleriz sesi
Yirmi bini geçti şehit sayısı**

**Hani benim eşim can yavrularım
Gaziantep, Osmaniye'm ağlarım**

8. ADIYAMAN ACIYAMAN / Fatma Özger Bilgiç

**Dünyada görülmez böyle bir afet
Yaktı, yıktı bizi bu zalim illet
Zifiri karanlık Rabbim sen affet
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Saat dört on yedi uyandık birden
Duvarlar çöküyor vazgeçtik serden
Ayrılmak kolay mı söyleyin yârden
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Kimi dört kimi beş kaybetti canı
Ateş alev aldı, sardı dört yanı
Ciğeri delindi yıkıldı hanı
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Gecenin ayazı bedeni sardı
Göçüğün altında çok canlar vardı
Bu derdim çok büyük dösümde hardı
Adıyaman, acıyaman gel kardeş**

**Huzur ve barışın şehri bizidik
“Halk, kardeş kardeşe, diz dize” dedik
Her hemşerim candan sözüne sadık
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Yardıma ilk koşan Siverek, Samsat
Binalar yerle bir üst üste kat kat
Kırk dört bini aştı, artıyor vefat
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Ahir zaman derler yoksa bu zaman
Şehrimi kaplamış simsiyah duman
Analar ağlar hep, bu dert, çok yaman
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Fakiri, zengini çadır arıyor
Halk birlik içinde yara sarıyor
Yardımlar uzadı sona varıyor
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Işıklar yok oldu, karanlık şehir
Analar evlattan ayrıldı bir bir
Ağtlar yazıyor yaşayan şair
Adıyaman, acıyaman gel kardeş.**

**Yaşanan travma katlanır her an
Enkazın altında, Özger var canan
Yüreğimi yaktın sen, Adıyaman
Adıyaman, acıyaman gel kardeş**

9. GEÇMİŞ OLSUNAN TAKYA'M / Fatma Özger Bilgiç

**Kadim şehir yaşlı, boynu büküldü
Ruh ve beden yandı, ciğer söküldü
Ağtlar yükseldi, moloz döküldü
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Antakya, Ata'mdan hediye bize
Yıkıldı camiler, kilise, müze
Çıkacaktır bu hâl inşallah düze
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Dağılmış Antakya'm, suskun bakıyor
Binalar üst üste yürek yakıyor
Hocalar camisiz sela okuyor
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Hastanesi bile nasıl yıkıldı
Bayraklar yarıya hemen çekildi
Patlayan borular bir bir söküldü
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Koca şehir dostlar, yerle bir olmuş
Canlı insan yok ki cesetler dolmuş
Yoksa bu dünyanın sonu mu gelmiş
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Binlerce cesetler enkazdan çıkar
Her çıkan enkazın haberi yıkar
Bu manzara benim dösümü yakar
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Ah, on dört asırlık Habib-i Neccar
Viran olmuş her yer bu kötü haber
Görülen manzara yüreği deler
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Tertemiz dünyayı kirlettik bizler
Yetemiyor artık yazılan sözler
Yıkılan her bina doymayan gözler
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Dürüst değiliz ki tüm işler eğri
Kaç gündür ağlıyor şu Asi nehri
Ne olacak şimdi bu işin seyri
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Halkımız çok hassas, yardımlar aktı
İskenderun kızdı, öfkeyle baktı
Köpüren Akdeniz caddeye aktı
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Tarihin kalbidir nazlı Payas'ım
Çok erken gittiler kalmadı hısım
Döküldü duvarlar bak kısım kısım
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Sokullu Külliye boynunu büker
Tarihine bakar utanır çöker
Deliçay dertlenir derdini döker
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Çoluk çocuk ağlar, anayı özler
Babalar acıyı bağrına gizler
Kör olsa da yürek dayanmaz sızlar
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

**Özger'im Antakya acıya gebe
Gündüzü dumanlı, sanki bir gece
Yüreğim yastadır anlatmaz hece
Bu depremi dünya ilk kez görüyor**

10. TÜRKİYE’M YASTA / Fatma Özger Bilgiç

Güneydoğu darda deprem savurdu
Gelen kötü haber yürek kavurdu
Koca şehirleri ters düz çevirdi
Ocakta tutuşan közü bitirdi
Analar ağlaşır, derindir acı
Kimsesiz yavrular bakar yabancı
Bu afet devirdi taht ile tacı
Kurudu pınarlar gözü bitirdi

Yer oynadı nice, binalar çöktü
Ağacı devirdi kökünden söktü
Bebeler beşikte gözyaşı döktü
Yangın yeri gönül özü bitirdi.

Kaya, ağaç, yollar yarıldı birden
Korkar oldum artık kıştan, bahardan
Üşüyor bedenler soğuktan, kardan
Türkiye dil olan sazı bitirdi.

Tarihî eserler bir bir yıkıldı
Üşüdü çocuklar ateş yakıldı
Kolonlar kesilmiş nasıl akıldı
Manzarada fonu güzü bitirdi.

Dünya dört bir yandan koştu yardıma
Allah’ım güç versin polis, orduma
Yüreğim yanıyor güzel yurduma
Göz nurum oğlanı, kızı bitirdi.

**Böyle bir afeti görmedi dünya
Adıyaman, Maraş, Antep, Antakya**

**Her birinde aynımater, dert, tasa
Dil ahraz mı olmuş sözü bitirdi.**

**Osmaniye, Kilis, Urfa, Adana
Diyarbakır bir de garip Malatya
Nüfusu değişti, küstü harita
Karakış uzadı, yazı bitirdi.**

**Hangi yöne baksam yürek kan ağlar
Analar bacılar karalar bağlar
Yarım kalan canlar sinemi dağlar
Tarihe yön veren izi bitirdi.**

**Özger afet büyük, çok canı aldı
Bir günde binlerce mezar kazıldı
Kimini isteksiz gurbete saldı
Asrın felaketi bizi bitirdi.**

II. SALLADI/ÂşıkHasleti

**İki bin yirmi üç, altı Şubat'tı
Vurdu deprem, karlı dağlar sallandı
Haneler yıkıldı, binalar battı
Ölen öldü kalan, sağlar sallandı**

**Abdurrahman Uyar çağırđı çaya
Dedi ki burada kal, geç oldu baya
Binamızın ucu denk geldi faya
Dördü yirmi geçe, faylar sallandı**

**Hayal gibi, sağa sola bakiştım
Bina çöktü, kanepeye sıkıştım
Millet yardım etti, enkazdan çıktım
Sanki zaman durdu, aylar sallandı**

**Abdurrahman hocam, sesini aldım
Çok sevindim, biran uçuyom sandım
Zahidem, Kültigin, dedi uyandım
Betonlar kırıldı, say'lar sallandı**

**Bir nebze ayrıldım, kederden gamdan
İyi haber aldım, kardeş, anamdan
Cankurtaran sesi gelir her yandan
Ağaçlar yarıldı, dallar sallandı**

**Hocam diyor, geçiyorum özümden
Sende ölecektin benim yüzümden
Deme hocam asla, dönmem sözümden
Körfezde köprüler, yollar sallandı**

**Böylesi felaket gelmez akıla
Kalem tutan eller, değdi çakıla
Enkazdan çıkanlar, yana, yakıla
Kırıldı ayaklar, kollar sallandı**

**Dostlarım aramış, telaş etmişler
Hüseyin Kürşat'tan ümit kesmişler
Teşekkür ederim, değer vermişler
Çok şükür menevşe, güller sallandı**

**Melekler yetişti imdadımıza
Rabbim bağışladı evladımıza
Devam edeceğiz, muradımıza
Güzel yurdumuzda iller sallandı**

**Yolda hastalanmış, unutmayacam Ah!
Nedim Bakırcı sevgili hocam
Kürşat'tan haber yok, ben ne yapacam
Ocaklarda yananküller sallandı**

**Halil Altay Göde hocam telaşta
Depremde akıllar kalmıyor başta
Bu depremin arçilları revaçta
Her an dua eden diller sallandı**

**İskenderun çalkalandı katlandı
Birçok bina birbirine yaslandı
Hasletide10 yaş daha yaşlandı
Sazım suskun ama teller sallandı**

12. OLMASIN/Âşık İbrahim Taşkın

**Analar babalar yavrular gitti
Nice nicecanlar toprağa yattı
Dünya düşüncesi hayaldi bitti
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

**Gece yatağında çöktü başına
Hasret koydu kavimine eşine
Afat yazın mezarının taşına
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

**İnsan canı dayanmıyor canlara
Tütün oldu gitti hepsi havaya
Hepsi birden hasret kaldı silya
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

**Döküldü yapraklar döküldü bağlar
Böyle bir depreme dayanmaz canlar
Yağıyor yağmurlar akıyor sular
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

**Sıfırın altında dokuz derece
Soğuklar artıyor durum çok acele
İnsanlar ağlıyor gözleri yaşlı
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

**Anasında arayan yavrular
Dayanmaz ki buna yürek sızılar
Yavrusunu kayıbeden analar
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

**Çıkıyor yavrular gözleri açık
Depremden habersiz yüzlerisuluk
İbrahim ağlıyor yüreği yanık
Olmaz olsun böyle deprem olmasın**

13. BÖYLE BİR FELAKET GÖRÜLMEMİŞTİR / Âşık İhsan Yavuzer

**İki bin yirm'üç Şubat'ın altısı
Böyle bir felaket görülmemiştir
Gece yarısı da koptu kıyamet
Böyle bir felaket görülmemiştir**

**Analar babalar yavrular n'oldu
O güzel binalar yerle bir oldu
Caddeler sokaklar cesetle doldu
Böyle bir felaket görülmemiştir**

**Artık gayip oldu o güzel şadlık
Bu günahın sırtı biz de taşıdık
Deprem değil kıyameti yaşadık
Böyle bir felaket görülmemiştir**

**Meğer bu imiş kıyametin adı
Dağlar taşlar gelip dipten oynadı
Bu nasıl depremdir toprak kaynadı
Böyle bir felaket görülmemiştir**

**Analar babalar bitmez feryadı
Çoğunun yarıda kaldı muradı
Bu büyük afete dünyam ağladı
Böyle bir felaket görülmemiştir**

**Kiminin kolu yok kiminin bacağı
Viraneye döndü bahçesi bağı
Binlerce insanın söndü ocağı
Böyle bir felaket görülmemiştir**

**İhsan Yavuzer de şaşırdı kaldı
Çok uzun taşlara başını çaldı
Hayaller toprağa gömülü kaldı
Böyle bir felaket görülmemiştir**

14. ÇARESİZ/İlhamiAtaç

**Ateş düştü vatanın yüreğine
Buha beri veren diller çaresiz
Yandıkça yaramız indi derine
Gayri sargı saran eller çaresiz**

**Yaşıyoruz matemleri yaşları
Hüzün sardı neşeleri hisleri
Bir anda yükseldi imdat sesleri
Toz dumanı gören kullar çaresiz**

**Antep, Kilis, Urfa düştü amana
Hatay, Osmaniye ağlar lokmana
Maraş, Diyarbakır Adıyaman'a
Tasa ile varan yollar çaresiz**

**Yaralı cesetle doldu kucaklar
Sızladı inledi köyler bucaklar
Binlerce can öldü söndü ocaklar
Yelvurup savuran küller çaresiz**

**Tarifi imkânsız bu kara günler
Nuh tufanı koptu sanki o anlar
Dağları çınlattı ahu figanlar
Can havline giren haller çaresiz**

**Yıkıldı hayaller bitti umutlar
Üstüne ağladı kara bulutlar
Yerle bir oldular beldeler yurtlar
Viran oldu viran iller çaresiz**

**İlhamî yazdıkça ağlattı kalem
Kimi anam diyor kimisi balam
Her enkaz altında ayrı bir elem
Kazma külünk vuran kollar çaresiz**

15. DEPREM DESTANI /İskender Hikmetî

**Altı Şubat sabah baktım ekrana
Gördüm bizim eller virane olmuş
Acı haber ulaşmıştı her yana
Sordum bizim eller virane olmuş**

**Kara kış dağları sarmış dumana
Bilmem ne eylerdim ben bu zamana
Yola revan oldum Adıyaman'a
Vardım bizim eller virane olmuş**

**Acı haber tez yayıldı dünyaya
Kuvvet mi dayanır patlayan faya
Ellerim koynumda o Malatya
Girdim bizim eller virane olmuş**

**Dayanmak zor yürekteki sızıma
Ağhyorum yetim kalmış kuzuma
Adana'da ellerimi dizime
Vurdum bizim eller virane olmuş**

**Arıyorum bulamadım çaremi
Bu toprağa uğramasın haremi
Gözyaşımda Urfa'daki yarımı
Sardım bizim eller virane olmuş**

**Kadir Mevla'm yardım eyle kuluna
İçim yanar Hataylımın haline
Bindim arabama Antep iline
Sürdüm bizim eller virane olmuş**

**Maraş yine derdime dert katılıyor
Üzerime elem keder yüklüyor
Tufan koptu kâinattan bekliyor
Yardım bizim eller virane olmuş**

**Enkazlar içinde ara senseni
İnananlar için bu dünya fani
Boşuna uğraştım canı bedeni
Yordumbizimellervirane olmuş**

**İskender Hikmetî garibin biri
Gezipdolaşanlar Diyarbekir'i
Türkiye'myastutarbayrağımıyari
Yurdum bizim eller virane olmuş**

16. DÖNDÜM/Âşık Maksut Feryadî

**Deprem felaketi kırdı belimi
Gelin görün ben ne hallere döndüm
Kırdı kanadımı kırdı kolumu
Gövdesinden kopan dallara döndüm**

**Bizim aşırma yaralarımız var
Enkazlar altında canlarımız var
Maraş, Adıyaman yerle bir oldu
Antep, Hatayda hayat mı kaldı**

**Çınarlar devrildi çiçekler soldu
Gülleri solmuş bülbüle döndüm
Baykuş öter Reyhanlı'nın dağında
Anılarım kaldı Samandağı'nda**

**Malatya'da Adana'da zordayım
Urfa çökmüş viran olmuş dardayım
İskenderun yangın yeri kordayım
Alevalev yandım küllere döndüm
Sormayın bana nereliyim a gardaş
Felek vurdu yaralıyam a gardaş**

**Osmaniye yasta karalı başım
Elazığ'da feryad eder gardaşım
Diyarbakır için akar gözyaşım
Boz bulanık akan sellere döndüm**

**Doğanşehir viran olmuş yas tutar
Bağların bağında baykuşlar öter
Nurdağı, Elbistan, Pazarcıkyandı
Gölbaşı, Antakya mahşere döndü
Göksun viran oldu ocaklar söndü
Felek yaktı yıktı çöllere döndüm**

**Bu ellerden akıl almaz göç oldu
Canlar gitti emeğimiz hiç oldu
Maksut'um der çürük bina kuranlar
Kanunsuz işlere onay verenler
Milyonların vebaline girenler
Emeği çalınmış kullara döndüm**

**Kimim kaldı kimler tutar yasımı
Enkaz altındayım duyun sesimi**

17. MARAŞ HATAY DEPREMİ / Mustafa Aydın

**İki bin yirmi üç altı Şubat'ta
Asrın felaketi tufana bakın
Gece saat dörtte istirahatta
Enkazda can veren insana bakın**

**Ayyıldız ziyası söndüğü gece
Zifiri karanlık oldu netice
Güneş doğmaz şafak atmaz böylece
Gözle görülmeyen ziyana bakın**

**Yerküre çatladı yukarı doğru
Erciyes kaynadı sallandı ağırı
Gavurdağı Göksun delindi bağırı
Eksilmez başından dumana bakın**

**Yer altı suları coştı kabardı
Kayalar ağaçlar yolları yardı
Felaket her yerde dört yanı sardı
Vakit çok daraldı zamana bakın**

**Pazarcık, Elbistan, Dulkadir, Maraş
Yerinden oynadı yürüdü dağ başı
Ana baba bacı ölümlü kardaş
Yıkıldı yok oldu vatana bakın**

**Sana n'oldu şahşahalı Elbistan
Ölüm yorgan gerdi üstüne uyan
Gökyüzünü sardı toz ile duman
Dünyadan ahrete kervana bakın**

**Reyhanlı, Hatay'ın bahçesibağı
Geçti Antakya'nın ihtişam çağı
Kilis, Nusabiye, Antep, Nurdağı
İskenderun yanar limana bakın**

**Adıyaman, Nemrut, Gerger, Çelikhan
Malatya, Darende, Kale, Argovan
Urfa, Akçakale, Halfeti, Hilvan
Diyarbakır, Bismil, Silvan'a bakın**

**Bir zaman varlığı çok Çukurova
Osmaniye merkez kal Çukurova
Dilerim yeniden gül Çukurova
Adana, Yüreğir, Kozana bakın**

**Çürük demir beton insana mezar
Kim kendi eliyle mezarın kazar
Elbet tarih mesul olanı yazar
Mahşerde görülen divana bakın**

**Mustafa der ahu figan dil aldı
Sokakları, ağaçları yol aldı
Adıyaman, Urfa gölü sel aldı
Çamur deryasına ummana bakın**

18. AĞLAYAYIM/ÂşıkKul Nuri

**Yıkıldı on bir vilayet
Hangisine ağlayayım
Yarabbi eyle merhamet
Hangisine ağlayayım**

**Virane oldu Maraş'ım
Hatay'da gayıp gardaşım
Dertten kurtulmadı başım
Hangisine ağlayayım**

**Ağlar Pazarcık Elbistan
Adıyaman oldu destan
Haber gelmez eşten dosttan
Hangisine ağlayayım**

**Malatya şire pazarı
Neredenaldınazarı
Antep'in kayıp mezarı
Hangisine ağlayayım**

**Kul Nuri'nin figanına
Türkiye'nin yardımına
Dünya geldi feryadına
Hangisine ağlayayım**

19. NASIL FELAKET/Âşık Kul Nuri

**Türkiye’de yer yerinden oynadı
Bu nasıl acıydı nasıl felaket
Dağlar kaydı kara toprak kaydadı
Bu nasıl acıydı nasıl felaket**

**Gardaşıma gardaşıma
Karlı dağdan gardaşıma
Kaldım betonun altında
Haber verin gardaşıma**

**Maraş’ta dondurma kapkara oldu
Hatay’da künefe zem zehir oldu
Adıyaman Urfa’nın gülleri soldu
Bu nasıl acıydı nasıl felaket**

**Adıyaman Adıyaman
Viranoldu Adıyaman
Her yerin bir başka adı var
Buranın adı yaman**

**Antep’te baklava çok acılaştı
Diyarbakır kadayıfı ilaştı
Adana, Osmaniye çok ağlaştı
Bu nasıl acıydı nasıl felaket**

**Âşık Kul Nuri’nin ömrü söküldü
Malatya kaysısının boynu büküldü
Elazığ, Kilis’te yaşlar döküldü
Bu nasıl acıydı nasıl felaket**

20. TÜRKiYE'M / Âşık Kul Nuri

İki bin yirmi üç altı Şubat'ta
Maraş'ım, Hatay'ım Türkiye'm
Sabahın dördünde koptu kıyamet,
Antep'im, Adıyaman'ım Türkiye'm

Pazarcık'ta yer yerinden oynadı
Elbistan'da kara toprak kaynadı
Seksen beş milyon her yürek yandı
Osmaniye'm, Elazığ'ım, Türkiye'm

On vilayet altmış kazayı yıktı
Kimin öksüz kimi yetim bıraktı
Ana yavrusuna sarılmış çıktı
Adana'm, Malatya'm Türkiye'm

Her birinin ayrı ayrı yaslar
Mazileri kaldı tüm hevesleri
Enkazın altından gelir sesleri
Diyarbakır'ım, Kilis'im, Türkiye'm

ÂşıkK ul Nuri'nin üzgündür teli
Yangındır yüreği suskundur dili
Yüz binden fazla yaralı binlerce ölü
Urfa'm, Kırıkhan'ım, Türkiye'm

21. BU DEPREM/Âşık Ongünî

**İki bin yirmi üç Şubat ayında
Yaktı bizi yıktı bizi bu deprem
Gecenin 4'ünde derin uykuda
Yaktı bizi yıktı bizi bu deprem**

**Böylemi yazılır kara yazılar
Analar babalar körpe kuzular
Ciğerim yanıyor yürek sızılar
Yaktı bizi yıktı bu deprem**

**Dünyada görülmedi hiç böylesi
Kaydı gitti dağı taşı yaylası
Yok mu bunun bir önlemi çaresi
Yaktı bizi yıktı bu deprem**

**İmdat diye çığlık atar canlarım
Yıla döndü saatlerim günlerim
Umutlu bir haber var mı dinlerim
Yaktı bizi yıktı bu deprem.**

**Seksen milyon bağlanır mı birine
Zamanın da yardım gitmez yerine
Sağ kalan olur mu bilmem yarına
Yaktı bizi yıktı bu deprem**

**Adıyaman, Urfa, Kilis, Malatya
Diyarbakır, Osmaniye, Adana
Maraş, Antep, Hatay nasıl dayana
Yaktı bizi yıktı bu deprem**

**Yerle yeksen oldu Şehirler köyler
Nice cana mezar oldu meskenler
Olmaz olsun böyle acil seneler
Yaktı bizi yıktı bu deprem**

**Ongun'yim bizim eller bucaklar
Kara altında söndü bütün ocaklar,
Feryadımız ne zaman duyacaklar
Yaktı bizi yıktı bu deprem**

21. BİZİM ELLERİ / Âşık Orhan Üstündağ

**Şubat'ın altısı bir seher vakti
Görki felek netti bizim elleri
Nice canlar aldı yuvalar yıktı
Felek viran etti ellerimizi**

**Bu nasıl bir tufan çıktı Maraş'tan
Feryatlar yükseldi kavim kardaştan
Toprak dile geldi kan ile yaştan
Gör ki felek netti bizim elleri**

**Biri yavrum diyer birisi yanar
Bunların sesine canını dayanar
Nice Koçyiğitler bulandı kanar
Gör ki felek netti bizim elleri**

**Antep, Urfa, Kilis yerle bir oldu
Diyarbakır, Elazığ güllerisoldu
Adana, Osmaniye ne hale kaldı
Gör ki felek netti bizim elleri**

**Çokağladı Hatay, Adıyaman'a
Malatya büründü toza dumana
Acı bir hatıra kaldı zamana
Gör ki felek netti bizim elleri**

**Üstündağ'ım şaşkın nasıl alamet
Bu bir deprem miydi yoksa kıyamet
Yıkıldı Türkiye'm olduk melamet
Gör ki felek netti bizim elleri**

**Kalanlara sağlık ölenlere de rahmet
Gör ki felek netti bizim elleri**

23. GİDİN MARAŞ'A / Âşık Rahim Sağlam

**Bu nasıl acıdır bu nasıl keder
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a
Taşların altında kardeşle baci
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

**Karanlık geceden asıl alamet
Binalar yerinden etti hareket
İnsanlar başına koşturdu kıyamet
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

**Kurtulanlar birbirine sarıldı
Yollar parçalandı dağlar yarıldı
Aylar küstü gitti ya da darıldı
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

**Acı acı esti feleğin yeli
Duyan işiten oldular deli
Yerle bir etti on tane ili
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

**Osmaniye'den geçin şu Kırıkhan'a
Adıyaman, Diyarbakır, Adana
Koskoca Urfa'da kalmamış bina
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

**Nice nevcivanlar sarardı soldu
Ağzına burnuna topraklar doldu
Malatya yıkıldı yerle bir oldu
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

**Rahim Sağlam'ın titredi eli
Sazı kederlendi sızladı teli
Yüzbin yaralı vardır bin de ölü
Yetişin Antep'e gidin Maraş'a**

24. AĞLADI / Âşık Sitemî

**Şubat'ın altısı gecenin dördü
Başımı yastığa koyan ağladı
Yedi şiddetinde bir deprem vurdu
Bu acı haberi duyan ağladı**

**Maraş'la birlikte on ili vurdu
Bu illerde hayat tamamen durdu
Yardıma koşuyor Afad'la ordu
Haber spikeri bayan ağladı**

**Allah'ım sen gönder bir yardım eli
Kırk bin altı yüzü geçiyor ölü
Tarif edemiyor insanın dili
Alıp teneşirde yuyan ağladı**

**Yetmiş yedi bini geçti yaralı
Kimi şanslı kimi bahtı karalı
Zengin fakir yatar cansız sıralı
Bu durumu görüp sayan ağladı**

**Takdir tecelli bu değişmez yasa
Yediden yetmişe keder ve tasa
Türkiye'mi boğdu çok derin yasa
İnsan olan ayan beyan ağladı**

**Bir yanda yağmur var diğer yanda kar
Peşpeşe dizilen artçı şoklar var
Tabip isengelif burda yara sar
Yeşil beyaz önlük giyen ağladı**

**İki bin yirmi üç Şubat kışında
Acı var âlemin gözü yaşında
Boğazlar tıkanıdı sofrada başında
Helâl lokmasını yiyen ağladı**

**Resim çekenlerin doluyor gözü
Şiir yazarların bitiyor sözü
Sardı yürekleri derin bir sızı
Destanı okuyup yayan ağladı**

**Devlettüm gücüyle seferber oldu
Olağanüstü hal tedbiri aldı
Buna karşı çıkan sınıfta kaldı
Ettiği yemininden cayan ağladı**

**Sitemi der bunlar döküldü dilden
Gelin dua edek canı gönülden
Kader böyle imiş ne gelir elden
Takdiri ilahi diyen ağladı**

25. ALAN YOK / Âşık Sitemî

**Biz günahkâr kullarımın yüzünden
Mevla'm belâ verdi ibret alanyok
Çünkü ayrılmıştık iman özünden
Toparlanıp kendimize gelen yok**

**Alt üst etti viraneye çevirdi
Nice gökdeleni vurdu devirdi
Dumansız ateşte yaktı kavurdu
Ağlayan çoğaldı bakın gülen yok**

**Kendi elimizle yaktık ateşi
Yoktu bu ateşin benzeri eşi
Bir anda yok oldu elli bin kişi
Her işimiz bozuk bir de plan yok**

**Çünkü günah zulüm arşa dayandı
Kim bilir günahsız ne canlar yandı
Tüm dünya bir anda yasa boyandı
Niceleri kayıp nerde bilen yok**

**Bizler için bu sadece uyar
Çünkü mülk Allah'ın yer onun yeri
Fazla konuşmayın ileri geri
Vakit saat dolmayınca ölen yok**

**Çok şeyle ryazarım varmıyor dilim
Cehalet türedi tükendi ilim
Namazdan oruçtan çalışıyor âlim
Beş vakit namazı doğru kılan yok**

**Hak yolunda yürümeyi bilmedik
Çok uyardı kendimize gelmedik
Günahlara tövbe edip silmedik
Çünkü tövbesine sadık kalanyok**

**Allah'ım hidayet versin bizlere
Bilmem hacet var mı başka sözlere
Sitemî der nasihatim sizlere
Vallah billâh sözlerimde yalan yok**

26. SESİMİ DUYAN VAR MI?/Âşık Temel Turabî

**Çok zelzele gördük, çok afet gördük
Asrın felaketi oldu bu deprem
Sayısı bilinmez kayıplar verdik
Güneyi, doğuyu sildi bu deprem**

**Topraklar yarıldı, dağlar yürüdü
Dereler kesildi, sular kurudu
Gâvur dağlarını duman bürüdü
Artçılarla korku saldı bu deprem**

**Şubat'ın altısı, gecenin dördü
On bir vilayeti aniden vurdu
Nefesler kesildi, saatler durdu
Derin uykuları böldü bu deprem**

**Pazarcık, Elbistan, gitti Gölbaşı
Yaşlı Osmaniye döker gözyaşı
Sönmek bilmez İskenderun ateşi
Deniz sokaklara daldı bu deprem**

**Maraş, Antep, Hatay, Urfa, Adana
Diyarbakır, Kilis düştü tufana
Elâzığ, Malatya, Adıyaman'a
Tipi boranıyla geldi bu deprem**

**Eli dizi tutan yollara düştü
Devlet, ordularla yardıma koştu
Yollar kapalıydı mevsimse kıştı
Konvoylar çaresiz kaldı bu deprem**

**Dünya devletleri geldi döküldü
Enkazlardan canlı cansız çekildi
Nice yavruların boynu büküldü
Yetim yurtlarına doldu bu deprem**

**Köyler yer değışti, tepeler kaydı
Mezar bulabilen iki taş koydu
Acılı ağıtlar bağırımı oydu
Yaktı yürekleri deldi bu deprem**

**Dedeler, torunlar, baba, analar
Kâğıttanduvarlaryandıhaneler
Şatafatlı, ihtişamlı binalar
Gül gibi sarardı soldu bu deprem**

**Binaları yapanlar mı kusurlu
Mala, mülke tapanlar mı kusurlu
Hayatından kopanlar mı kusurlu
Nice umutları çaldı bu deprem**

**Temel Turabî'yim yastayım yasta
Yardım bekler, kolsuz bacaksız hasta
Sarsıntılar korkutuyor üst üste
On binlerce insan öldü bu deprem**

27. DEPREM DESTANI / Âşık Torunoğlu

**İki bin yirmi üç, altı Şubat'ta
İmdada yetişin almaya gidin
On ilde deprem var merkez Maraş'ta
Enkazdan canları bulmaya gidin**

**Binalar yıkıldı, toz duman oldu
Dağılan yuvada, simalar soldu
Hastane binlerce, yaralı doldu
Yaraya bir melhem, çalmaya gidin
Yedi nokta yedi, deprem çıkışı
Yüzotuzatomgüçtefayıyıkışı
Hele çocuk ların, mahzunbakışı
Onları sevgiyle, bilmeye gidin**

**Haneler kapanmış, tütmez ki ocak
Ne şehirler kaldı ne köyne bucak
Devletim millete açmıştır kucak
Bir lokma ekmeyi bölmeye gidin**

**Gecenin ayazı, soğuk havası
Sallamış dağılmış, çökmüşyuvası
Unutmuş her şeyi, candır davası
Üstünde betonu, delmeye gidin
Bedenler üstüne, betonlar düşmüş
Bir anda ecelin, şerbetin işmiş
Vadeler tükenmiş, güneşi aşmış
Memurlar kayıdı, silmeye gidin
Yaralı sayısı, yüz bini geçti
Kırk dört bin fazlası kaderi seçti
Görevli kefeni, boyuna biçti
Dostları namazı, kılmaya gidin**

**Saymakla bitmez ki, çürükmüş bina
Mütait nicesi ortaktır kana
İçerden bağırısır, vay ana ana
Gözünden yaşını, silmeye gidin
On ilde ilçede mezar kazıldı
Mermerler üstüne, isim yazıldı
Poşetler içinde, ceset dizildi
Toprağı kanala, salmaya gidin**

**Torunoğlu der ki, dayanmaz yürek
Dünyadır bir han ahiret durak
İnsanlık adına, yardımlar gerek
Kavuşun umuda, olmaya gidin**

28. DEPREM AĞITI / Âşık Ürmeli

**Deprem vurdu bizim eli
Herkesin suskundur dili
Gözyaşlarım yağmur seli**

**Deprem hüznü sardı bizi
Dinmek bilmez acı sızı**

**Ne köy kaldı ne de bucak
Söndü gitti hezar ocak
Yer kalmadı ya kalacak**

**Deprem hüznü sardı bizi
Dinmek bilmez acı sızı**

**Şimdi ülkem gamla dolu
Deprem yıktı evi, yolu
Dünya yaşayan bir ölü
Deprem hüznü sardı bizi**

**Dinmek bilmez acı sızı
Çocuk yaşlı yandı gitti
Herkes sevdiğini yitti
Gözyaşlarım aktı, bitti**

**Deprem hüznü sardı bizi
Dinmek bilmez acı sızı**

29. AĞLADI / Âşık Yener Sadıkoğlu

**Afatı duyanlar her yandan koştu
Yetişti imdada gelen ağladı
Dünya şaşırdı ki bu nasıl iştir
Bu acı haberi alan ağladı**

**Muradı yarıda nice sunalar
Çaresizce feryad eden analar
Kurtaran yok mudur diye balalar
Enkazın altında bulan ağladı**

**Duamız biçare Mevla'dan olsun
Arzumuz budur acılar son bulsun
GörenlerAllah'tan rahmet olsun
Sevdiğinden ayrı kalan ağladı**

**Tufan aldı ovaları dağları
Viran etti haneleri bağları
Bir telaşla aradılar canları
Çıkarıp yüzünü silen ağladı**

**Neyi hayal edip neyi buldular
Nicesi sahipsiz öksüz kaldılar
Yenerder güler mi bağrı yaralar
Halini Mevla'ya salan ağladı**

30. KULLAR AĞLIYOR / Yüksel Nihal

**Gecenin yarısı şafak sökerken
Herkes uykusunda evi çökerken
Nice canlar öldü daha çok erken
Ölen canlar için kullar ağlıyor**

**İki deprem geldi yakın aralı
Yedi nokta yedi bizi vuralı
Binlerce ölü var çoğu yaralı
Yarayı saracak kullar ağlıyor**

**Pazarcık, Maraş'tan, Hatay, Adana
Acılar yaşayan cennet vatana
Yıkıldı binalar kaçan kaçana
Enkazın altında kullar ağlıyor**

**Antep, Urfa, Osmaniye, Kilis'i
Kaldır üstümüzden dumanı sisi
Şüphe yoktur Vallah Allah'ın işi
Allah Allah diyen kullar ağlıyor**

**Adıyaman, Diyarbakır bir de Malatya
Elbistan yıkıldı bir de Antakya
Dünyadan yardıma gelenler var ya
Yardıma uzanan eller ağlıyor**

**Yardım et Yaradan sen bize acı
Nice canlar öldü yoktur ilacı
Göçük altında bilmem ki kaçı
Can alıp can veren kullar ağlıyor**

**Cesaretin yazar Yüksel de söyler
Viran oldu bakın şehirler köyler
Duyun feryadımı hanım beyler
Böyle bir acıya kullar ağlıyor**

1. DEDİN / Zühre (Saliha Değirmenci Yavaş)

**Âmân ya İlahi ne olur âmân
Zelzeleden ibret alın mı dedin
Aniden gümbürtü çöktüğü zaman
Fayda vermez sana malın mı dedin
Denizler deryalar çekilmiş gibi
Nere baksam mevta ekilmiş gibi
Azrail başıma dikilmiş gibi**

**Riyadan sakınsın dilin mi dedin?
Her yanı açıldı yeşil bağların
Yürü mü dedin de coştı dağların
Ölüden farkı yok kalan sağların**

**Mülk benim senin yok çulun mu dedin
Engin yüksek oldu ovalarımız
Dağıldı sınısıcak yuvalarımız
Semaya yükseldi dualarımız**

**Gayrı doğru yolu bulun mu dedin
Süslü mobilyalar yere yayıldı
Enkazın altından feryat duyuldu
Üç beş tuğla ardı gurbet sayıldı
Takdir benim tedbir alın mı dedin?**

**Ey köpeğe muhtaç eden Allah'ım
Geriye gelir mi giden
Allah'ım bu afat bu acı neden
Allah'ım İmanla yaşayıp ölü'n mü dedin**

**Ne bir villa kaldı ne lüks araba
Tapılan eşyalar düştü turaba
Zengin muhtaç oldu bir çift çoraba
Yeter haddinizi bilin mi dedin**

**Zühre'miyi düşünşöyle bi durda
Kim ağa kim çoban aslına var da
Patron ile işçi aynı çadırda
Kuldan hiç farkı yok kulun mu dedin**

ERZİNCAN DEPREMİ (1992)

13 Mart 1992 yılında meydana gelen Erzincan depreminde birçok bina yıkılmışı ve 653 insan ölmüştür. Depremle ilgili yazılan başlıca destan ve ağıtlar şunlardır: Ozan Kopuzlu “Kırk Gün Sonra Erzincan”, Âşık Reyhânî “Gel Hele”, Murat Çobanoğlu “Erzincan’a Ağıt”, Halil Karabulut “Erzincan”, Âşık Hasretî “Erzincan Felâketi”, Âşık Gülhânî “Erzincan Depremi”, Âşık Sefâî “Destan”, Âşık Kul Nuri “Erzincan’da Ağladım”, Âşık Mevlüt İhsanî “Ağlar Erzincan”, Âşık Nuri Çırağı “Ağıt”, Âşık Osman Feymânî “Erzincan’ın Deprem Destanı”, Âşık Sümmanoğlu “Erzincan Destanı”, Âşık Nusret Torunî “Erzincan Depremine Destan”, Âşık Günay Yıldız “Yaman Olmuştu”, Âşık İmâmî “Erzincan’da Deprem Acıları” Âşık Meydanî “Erzincan”, Âşık Erol Ergânî “Erzincan”, Âşık Ali Çatak “Erzincan Zelzele Destanı ve “Âşık Kul Mustafa “Yas Tuttu”(Özdemir, 2023).

32. DEDİLER/ Âşık Şeref Taşhova

On üç martta bir Ramazan gecesi
Deprem oldu Allah aman! Dediler
Sana geldi âfetlerin nicesi
Yazık oldu vâh! Erzincan dediler

Kandilli’den rasathâne duyurdu
Keder ve üzüntü sardı bu yurdu
Sanki toprak damarını ayırdı
Göklere ulaştı figân dediler

**Haberi duyanlar düştü yollara
Can dayanmaz böyle acı hallere
İmdât edin darda kalan kullara
Gece karanlığı zindan dediler**

**Sallandıkça elek gibieledi
Zulüm üzerine dehşet çiledi
Kaderimiz bize bunu diledi
Emr-i Hak'tan böyle ferman dediler**

**Acı haber Ankara'da duyuldu
Komşu iller hemen yola koyuldu
Yakını olanlar düştü bayıldı
Sağ kaldı mı? Acep bir can dediler**

**Çoğunun yuvası dağıldı gitti
Kimi toprak altta boğuldu gitti
Binalar üst üste yığıldı gitti
Her tarafı sardı duman dediler**

**Herkes arar yavrusunu eşini
Ana babasını can kardeşini
Sağ kurtulur diye bekler başını
Yâ Rabbi ulaştır imkân dediler**

**Bin dokuz yüz otuz dokuz senesi
Yıkılmıştı Erzincan'ın binası
Çok insanın harap oldu hânesi
Telef oldu kırk bin insan dediler**

**Bunca servet bunca insan hederi
Tarih boyu bitmemiştir kederi
Deprem Erzincan'ın acı kaderi
Vermiştir sayısız kurban dediler**

**Kazası köyleri virâne olmuş
Bakınca renkleri sararmış solmuş
Dokuz gün enkâzın altında kalmış
Kurtuldu hemşire Nurecan dediler**

**Şeref der âfetler yurda erişti
Felâketler birbirine karıştı
Türk milleti yardım için yarıştı
Şenlensin bu güzel vatan dediler**

33.

GEDİZ DEPREMİ (1970)

28.03.1970 yılında meydana gelen yaklaşık bin kişinin öldüğü, yirmi bin binanın hasar gördüğü depremle ilgilidir. Destan Âşık Ahmet Bayrak'a aittir ve "Kütahya Depreminde Ölen Kardeşlerimizin Destanı" adını taşımaktadır. İkinci örnek Âşık Eyup Yavuzdeğer'e ait olan bu destan "Gediz ve Emet'te Olan Deprem Acıklı Destanı"dır.

ADAPAZARI DEPREMİ (1967)

22.07.1967 yılında Adapazarı'nda meydana gelen depremle ilgili Âşık Hüseyin Elikara'ya ait şiir “Adapazarı Depreminde Ölenlerin Destanı” adını taşımaktadır.

35.

VARTO DEPREMİ (1966)

07.03.1966 yılında Muş'un Varto ilçesinde meydana gelen depremin anlatıldığı şiir Ahmet Bayrak'a aittir ve "Varto Kazasının Doğudaki Zelzele Felâket Destanı" adını taşımaktadır.

36.

YENİCE DEPREMİ (1953)

18.03.1953 yılında Çanakkale'nin Yenice ve Çan ilçelerinde etkili olan depremle ilgili eser kendisini depremi yaşayan bir kişi olarak belirten S. Güzeycan'a aittir ve "Çan Zelzelesi Yenice Felaketi Destanı" adını taşımaktadır.

37.

KASTAMONU DEPREMİ (1943)

1943 depremi Tosya (Kastamonu) Lâdik (Samsun) depremi olarak adlandırılmaktadır. Bu depremin şiddeti 7,2'dir. Aynı yıl Adapazarı'nın Hendek ilçesinde 6,6, 1944'te Bolu Gerede'de 7,2, Kütahya Gediz'de 6, Balıkesir'de 6,8 olmak üzere şiddetli depremler yaşanmıştır. Anadolu'nun beşik gibi sallandığı 1943 ve 1944'lü yıllar büyük can ve mal kayıplarının, acıların yaşandığı yıllar olarak tarihe geçmiştir.

38. BÜYÜK ZELZELE DESTANI / İhsan Ozanoğlu

**Derdimiz bir iken bine yetürdün;
Açdın yüreklerde hicran zelzele!
Başımızda nice otlar bitürdün;
Vermedin bir nefes aman zelzele.**

**Erzincan, Kırşehir, Muğla, Dikili;
Sallanırken daha dün Kocaeli;
Kanmadın yıkmağa hem deli deli;
Ettin mamureyi viran zelzele!**

**Güzel vatanımı yıktın durmadan;
Yaramıza henüz merhem sarmadan;
Kıydın canımıza aman vermeden;
Oldun görülmedik tufan zelzele!**

**Can alıcı gibi devrana çıktın;
Nice yavruları öksüz bıraktın;
Ayakta ne varsa hepsini yıktın;
Eyledin hâkile yeksan zelzele!**

**Erzincan'dan vurdun Ordu Sivas'a;
Tokat, Samsun, Çorum hep düştü yasa;
Kastamonu, Sinop oldu bir arsa;
Serdin yere nice bin can zelzele!**

**Çankırı, Zonguldak, Bolu, Amasya;
Biter mi kasaba, köy saya saya?
Hele Kargı ile o güzel Tosya;
Gazabına oldu kurban zelzele!**

**Temelden sarsılıp yarıldı dağlar;
Harabezare yüz çevirdi bağlar;
Gören feryat eder, eşiden ağlar;
Dayanır mı buna insan zelzele!**

**Kastamonu'daki facia hele
Sığmaz ifadesi bir zaman dile.
Çökerken on yedi asırlık kal'e
Koymadın kimsede derman zelzele.**

**Allah'ım ne idi suçumuz bizim?
Kırlara taşındı göçümüz bizim.
Yetmiyor def'ine gücümüz bizim
Dermansız koydu bu yaman zelzele..**

**Senin kim dayanır, kim âfetine?
Rabbim dokunmaz mı bu izzetine
Aceb yakışır mı merhametine?
Hoş gör bırakmadı izan zelzele..**

**Hey benim yurdum, hey sarsılan vatan;
Kaldır başını hey bayılup yatan...
Sil gözünü artık yanup yas tutan!
Devam eylemez ya her an zelzele..**

**Kırılmış hepimizin kanadı, kolu
İnlerken uzandı devletin eli
Cumhuriyetin halk zaten temeli
Birgez daha etti beyan zelzele..**

**Devletin ricali geldi, dolaştı;
Hükûmet halk ile derdi paylaştı.
Var olsun yardımlar haddini aştı
Bırakmadı dilde güman zelzele..**

**Yiyecek, giyecek, hem barınacak;
O harabeler hep mamur olacak;
Şen yurduma yine neş'e dolacak
Yüreğimizde var iman zelzele..**

**Ozanoğlu var her derdin devası
Dert verir sevdiği kula Mevlâsı
İnönü'nün çoktur bize atâsı
Bir imtihan olsun İhsan zelzele**

ERZİNCAN DEPREMİ (1939)

Osman Yüksel Serdengeçti'nin yirmi iki bentten oluşan "Erzincan Destanı", Zeki Ömer Defne'nin dokuz bentten oluşan "Bu Memleket Böyle Ağlar", Halide Nusret Zorlutuna'nın "Ah Erzincan Vah Erzincan", Âşık Sabit Müdâmî'nin "Erzincan Destanı", Bayburtlu Hicrânî'nin "Erzincan Destanı", Sorgunlu İkrâmî'nin "Erzincan Destanı", Silleli Âşık Mansur'un "Ağıt", Develili Âşık Ali Çatak'ın "Erzincan'a Ağıt" ve Âşık İbretî'nin "Ağıt" adlı destan ve şiirleridir (Özsoy, Aslan, Durbilmez, 1992, s. 22-52) Destan-ı Zelzele, Tokatlı olduğu tahmin edilen bir âşık tarafından 1939 Erzincan depremi nedeniyle kaleme alınmıştır.

Destan-ı Zelzele, Tokatlı olduğu tahmin edilen bir âşık tarafından 1939 Erzincan depremi nedeniyle kaleme alınmıştır. Destan iki bölümden oluşmaktadır. Mevcut yirmi yedi dörtlükten oluşan ilk bölümde Erzincan, Tokat, Samsun, Niksar ve Reşadiye'den oluşan geniş bir alandan bahsetmektedir. On iki dörtlükten oluşan ikinci kısımda Erbaa ve çevresindeki kasaba ve köylerden bahsetmektedir (Dündar, 2019, s. 762).

40. DESTÂN-I ZELZELE/ ?

**Hulûs-i kalb ile dinle destanı
Cenab-ı Allah'dan imtihân oldu
Sene dokuz yüz otuz dokuzda
Hakkın emriyle zelzele oldu**

**Erzincan ve Tokat civarlarında
Cenab'ı Hak'dan bir âfet oldu
Ezelde yazılmış levh-i mahfuzda
Kıyamete ohşıyan bir zaman oldu**

**Haykırdı dağlar gürledi yerler
Yıkıldı saraylar mahvoldu canlar
Karıştı toprağa kıymetli mallar
Ol vakit duyulup çok figân oldu**

**Bağrışdı cümlesi âh-ı figân eyler
Yıkıldı konaklar geçilmez yollar
Karışdı toprağa o şirin canlar
Sığındık hudâya el-emân oldu**

**Karışdı enkâza kırıldı insan
Cümlesi sağlıktan kesdiler gümân
Feryad-ı figân eyler sabiyle sıbyân
Duyuldu âleme bir şîven oldu**

**Nice canlar karıştılar türâba
O güzel yerler oldu harâbe
Mevtâları nakl için koşuldu araba
Kıyametin misli bir zaman oldu**

**Kimi kardaşını arar bulamaz
Baba evladına yardım edemez
Analar yavrusunu asla göremez
Ayrılıp her biri perişan oldu**

**Çokları bunalmış elin uzadır
Bakar etrafına imdâd gözedir
Sanki bu felaket rûz-i cezâdır
Kimini kurtaran ol-Sübhân oldu**

**Kırıldı içinde şişeler camlar
O güzel yapular saray binalar
Dükânlar içinde karışdı mallar
Toz dumana karışıp tarumâr oldu**

**Kapandı çeşmeler akmadı sular
Yıkıldı haneler bulunmaz yollar
Nice yetim kaldı masum yavrular
Misli görülmedik bir buhran oldu**

**Felâketden şehid gitdi niceler
Münacâta çıkdı gençler kocalar
Kısaldı gündüz uzun geceler
Ağlaşdı cümle nâs çok feryâd oldu**

**Herkes yerinden çıkmayub kaldı
Yardımcılar ol dem imdada daldı
Kimi ölü kimi sağ meydana çıkdı
Akla fikre sığmaz bir işler oldu**

**Bu ah-ı figanlar arşa yanaşdı
Cümle mahlûkâtın ciğeri bişdi
Sabaha yakın velvele düşdü
Şübhesiz ol vakt el-aman oldu**

**Titredi yerler kasdı kavurdu
Esdi rüzgârlar yıkdı devirdi
Birçok haneleri ateşe çevirdi
Yakdı cesetleri bir büryân oldu**

**Sağ kalanlar bir araya derildi
Yardım edin deyu emir verildi
Cenazeler sokaklara serildi
Kurtulanlar ol dem şâdımân oldu**

**Samsun valisi dindar bir vezir
Nerede yöngelsen orada hazır
Millele yardım için sanki bir Hızır
Vatan uğrunda kahraman oldu**

**Tokat'ın içinde büyük çay akar
Vali efendi de keyfine bakar
Felaket bildirenlerin gönlünü yıkar
Emsaller içinde çok rezil oldu**

**Erzincan çukurdur havası ağır
Din kardeşlerimizi Mevlâm sen kayır
Suçlu olanları suçsuzdan ayır
Birçok yerlerde böyle hal oldu**

**Niksar dedikleri bir bayır yerde
Kaim-i makama sorarlar zâyat nerede
İnsan çentikleri serili yerde
Köylerinde bile çok ziyân oldu**

**Reşadiye denilen ırmak kıyısı
Hep mahvoldu ufağısı irisi
Ölü çoktur az kalmıştır dirisi
Tahammül olunmaz bir ceza oldu**

**Hakkın hikmetleri çokdur bilinmez
Va'de yetmeyince bir can alınmaz
Va'de yetenlere imdâd olunmaz
Ezelî mukadderat yerini buldu**

**Ezelden kalem böyle çalındı
Hakkın lütfu adâleti bilindi
Yoksa mazlumların ahı alındı
Kabûl-i dergâha müstecâb oldu**

**Milletde kalmadı hayâ yokdur kanaat
Arttı fitne fesad aranmıyor şeriat
Korkarım yetişür bir büyük âfât
Ahir işimiz pek yaman oldu**

**Sürerler safâyı bunca sefihler
Su yerine içerler nice hamirler
Fısk-ı fücûr ile doldu şehirler
Köylerde bile çok isyan oldu**

**Çekeriz dünyada cevr ile cefâ
Hiçbir kimseden umulmaz vefâ
Tabipler tabibi eylesin şifâ
Taraf-ı Mevlâdan bir nişân oldu**

**Firkatî uzatma muhtasar eyle
Kahretme kimseye lutf ile söyle
Bizi hıfz eyleyen hazreti mevlâ
Hakdan istediğim bir ğufrân oldu**

**Takdir böyle imiş beyhude yanma
Bu fakir Bilâl'in derdi yok sanma
Yıkılan haneler benim değil ammâ
Telef olan canlara pek giryân oldu**

41. ... / Sivashî Âşık Talibî

**Bu bize Allah'tan bir afet geldi
Korkudan âlemin irengi soldu
Herkes evlerine giremez oldu
Yüzünü dergâha tutan ağlıyor**

**Dinimiz bakidir korkarız Hak'tan
Tanrı ırak etsin her münafıktan
Ya Rab sen bizi var eyledin yoktan
Yetmiş iki millet insan ağlıyor**

**Büsbütün sarsılan senin yerlerin
Bilinmez hikmetin çoktur sırların
Kapında ağlıyor günahkârların
Hem cehennem hemî cihan ağlıyor
Bu zelzele yıktı nice evleri
Harap etti şehirleri köyleri
Sen yardım et iki cihan serveri
Senin için ahir zaman ağlıyor**

**Sarsıldı kalalar çöktü duvarlar
Salladıkça binaları yuvarlar
Köylerde mahvoldu mallar davarlar
Ağıl kapısında çoban ağlıyor**

**Çöllerde yıkıldı katar develer
Ağaçlar dalından düştü yuvalar
O dağlar denizler yeşil ovalar
Zelzeleden yazı yaban ağlıyor**

**Şiddetle başladı arzu hareket
Kanaat kalmadı kalktı bereket
Bizlerde çoğaldı her bir nedamet
Günahkâr kulların noksan ağlıyor**

**Bir anda oynattı hareket arzı
Kudretin salladı her bir emrazı
Melekler Allah'a eder niyazı
Şehitler Kâbeler mekân ağlıyor**

**Zehirde görünen her bir alâmet
Batında kayboldu keşfi keramet
Başımıza geldi böyle felaket
Hemi yahşi hemi yaman ağlıyor**

**Dua kabul olmaz deseler amin
Bazı yalan yere ederler yemin
Hakk'ın gazabından titriyor zemin
Bütün yer gör hem asuman ağlıyor**

**Bir şehir boydan boya düzledi
Yüz bin camı bir toprağa gizledi
Çok yerler yarıldı cihan sızladı
Harap oldu şu Erzincan ağlıyor**

**Millî Şefimiz geldi Erzinean'a
Gördü harap olmuş yoktur bir hane
Bir kadın geldi ağlar yana yana
Hemi millet hemi vatan ağlıyor**

**Büyük bir huzura dayandı başı
Kalbinin üstüne akar gözyaşı
Üzerine doğru devlet güneşi
Gökyüzünde mah-ı taban ağlıyor**

**Öksüz kaldık Sayın İsmet İnönü
Göremedim evlatların gününü
Harap ettin hayatımın sonunu
Bir ben değil cümle insan ağlıyor**

**Dedi "Sayın evlatlarım n'oldular"
Ağır felaket altında kaldılar
Aziz vatanın bağırmı deldiler
Vatanın sahibi aslan ağlıyor**

**Yazık bu şehire bir zeval erdi
Bu da memleketin şerefli yurdu
Erzinean vilâyet başında ordu
Yıkılmış yerine yeksan ağlıyor**

**Bu şehre değmiş düşman nazarı
Ölenleri deşin garip mezarı
Ne çarşısı kalmış ne de pazarı
Her yer harap olmuş meydan ağlıyor**

**Camiler hafızlar büyük imamlar
Yıldızlı binalar hamamlar hamamlar
O şirin mağzalar sıra dükkanlar
Zelzele batırmış bakan ağlıyor**

**Zelzeleden bütün yerler yayılmış
Binalar üst üstüne kayılmış
Bazıları sokaklarda bayılmış
Sağ olup yerinden kalkan ağlıyor**

**Binalar devrildi çöktü kapılar
Ana kucağında öldü sabiler
Türlere acıdı çok ecnebler
İngiliz Fransız Yunan ağlıyor**

**Aniden duyuldu Erzincan batmış
Taşı toprağı birbirine katmış
Elli bin nüfusun vadesi yetmiş
Yıkılmış yuvalar mesken ağlıyor**

**Kaleler devrildi binalar kepti
Çok canlar mahvoldu kıyamet koptu
Bütün duvarlar birbirine çarptı
Yerden kalkan tozlar duman ağlıyor**

**Bir hareket oldu gece yarısı
Kaçıp kurtulmadı binde birisi
Sayma ile hesap olmaz gerisi
Erzincan'ı gelip gören ağlıyor**

**Işıklar karardı kesildi ceryan
Bazıları kaçtı anadan üryan
Kazaya uğradı kalmadı bir can
Söyleyip derdini döken ağlıyor**

**Geniş mahalleler uygun sokaklar
O taze gelinler n'oldu kundaklar
Kapılar kapandı battı ocaklar
Her tarafı harap viran ağlıyor**

**Kimisi dükkanda kimisi handa
Hepisi de mahvoldular bir anda
Kimi ölmüş kimi de yarı canda
İlaç veren tabip lokman ağlıyor**

**Kimi ölü kimi diri çıkıyor
Kimisi ezilmiş kanlar akıyor
Binlerce yaralı doktor bakıyor
Dertliyi gördükçe derman ağlıyor**

**İradyolar her taraftan dinliyor
Can dayanmaz şu hastalar inliyor
Hademeler yaraları bağlıyor
Yaralara merhem süren ağlıyor**

**Ölüleri üst üstüne kaydılar
Hastaları vagonlara koydular
Ecnebilir bu ziyanı duydular
Her tarafta yoldaş yaren ağlıyor**

**Kim' uyku uyurdu dalmış gaflete
Kimi yemek yerdi eli sofrada
Kimisi evinde kimisi gurbette
Ölüsüne hasret kalan ağhyor**

**Kimi otururdu masa başında
Kimi ticarete kendi işinde
Çoluk çocuk birbirinin peşinde
Ana kucağına yatan ağhyor**

**Kimi evde öldü kimi sofada
Kimisi oturdu zevk ü sefada
Birden bire uğradılar afata
Bu afatı gören her can ağhyor**

**Ey vatandaşlarımız bizi yaktınız
Bu dünyada kara imiş bahtımız
Böyle imiş kaderimiz bahtımız
Yazılan tarihler ferman ağhyor**

**Kimisinin pek ezilmiş kafası
Kimi ağır hasta çıkmaz nefesi
Hiç de yoktur bu dünyanın vefası
Böylesi ölümü duyan ağhyor**

**Oteller kahveler hanlar kalmadı
O beyler paşalar beyler kalmadı
Çarşı Pazar o meydanlar kalmadı
O bağlar bahçeler bostan ağhyor**

**Vatandaşlarımız yazık n'oldular
Afet oldu bir gecede öldüler
Hemi maldan hemî candan oldular
Bütün büyük küçük yektan ağlıyor**

**Bu zelzele devam etti durmadan
Çok yerler batırdı aman vermedi
Karanlıkta birbirini görmedi
Işıkları sönmüş zindan ağlıyor**

**Böyledir mukadder böyledir takdir
Şu beyaz dünyanın karası çoktur
Tercan'da zâyatın hesabı yoktur
Eli koynunda bir bayan ağlıyor**

**Felek ağıladı tathî canları
Bu sene gösterdi kara günleri
Batırdı hanları çok dükkanları
Çarşı Pazar alıp satan ağlıyor**

**Karlar çokça yağdı eller üşüyor
Yerler sallanıyor evler uçuyor
Bazıları delirmiş dağa kaçıyor
Varıp arkasından yeten ağlıyor**

**Bu zelzele tuttu geldi nereden
Köy kasaba bırakmadı aradan
Binlerce nüfusu öldü zarardan
Evler harap olmuş gören ağlıyor**

**Çok evler yıkıldı mahvoldu
Zara Hep açıkta kaldı fakir fukara
Hayli zâyat verdi şu Koçhisar'a
Koşup yardımlara gelen ağhyor**

**Tipiler savurdu kârlar tozalar
Felâkete düştü köyler kazalar
Dağlar gibi kayıldı cenazeler
Varıp ölüsünü bulan ağhyor**

**Suşehri'ni bak ne hale getirmiş
Yüz elli beş ölü bin ev batırmış
Baba kardeş birbirini yitirmiş
Zelzeleden ağıt figan ağhyor**

**Bir hafif zayıat olmuş Sivas'ta
Beş nüfusu ölmüş on beşi hasta
Ölenler kurtuldu kalanlar yasta
Gözünün yaşını silen ağhyor**

**Kim bilir Allah'ın rızası nerede
Çokça keramet var biraz sabırda
Bir parça ziyan var Vakfikebir'de
Tercan batmış Trabuzon ağhyor**

**Şu kahpe feleğin yoktur kararı
Salladı ortayı kıyı kenarı
Tokat'a uğramış hayli zararı
Sokakta boynunu büken ağhyor**

**Yıkılmış bahçesi dökülmüş gülü
Onları soldurmuş Azrail yeli
Bir kısmı yaralı bir kısmı ölü
Mevcudun deftere yazan ağlıyor**

**Birçok telefiyet oldu Erbaa'da
Hâli yer kalmadı hem solda sağda
Allah'a yalvardı çobanlar dağda
Yolların üstünde kervan ağlıyor**

**Erbaa'nın güzel güzel eli var
Yaylası var ördeği var gölü var
İki bin ev batmış üç bin ölü var
Oğlum kızım noldu diyen ağlıyor**

**Zelzele farklandı Amasiya'da
Bir arıza oldu Reşadiye'de
İkisinde telefiyet ziyade
Harabe yerleri gezen ağlıyor**

**Zelzele çok zelzelenmiş Niksarı'ı
Biraz hafif geçmiş Karahisar'ı
Böyle imiş bu yılların eseri
Bu yerlere gelip giden ağlıyor**

**Ya Rab kurtar başımızı belâdan
Sensin bu dünyayı böyle eleden
Bir karalı haber duydum Zile'den
Orda arkadaşım canan ağlıyor**

**Birden bire irak oldu yakınlar
Bazı köylerde çok oldu sükünler
Tarlalar sahipsiz yoktur ekinler
Oraklar paslanmış tırpan ağlıyor**

**Ocakları söndü irençperlerin
Emeği zay oldu emektarların
Hükmü hiç kalmamış gayri yerlerin
Tarla mahzun olmuş taban ağlıyor**

**Bu zelzele rüya değil ayani
Göremedim zararım yok diyeni
Çarşamba'nın da var biraz ziyanı
Erzurum kazası Narman ağlıyor**

**Dağlar oynadı denizler coştı
Bursa'da Nilüfer ırmağı taştı
Evleri su aldı ahali kaçtı
Vazgeçip canımdan bıkan ağlıyor**

**Mustafakemal Paşa Bursa kazası
Bütün solmuş güllerin tazesi
Yâ Rab nedir bu kulların cezası
Adana ırmağı Seyhan ağlıyor**

**Bu sene başladı zelzele harbi
Dünyayı oynattı kudretin darbı
Şaktan şimali cenuptan garbı
Mısır Bağdat İren Yemen ağlıyor**

**Zelzele başladı bir yıl evveli
İpti Kırşehir'ine verdi zevali
Son zamanda Kayseri'nin Develi
Bu memleketleri duyan ağlıyor**

**Bizlere gösterme böyle sıfatı
Kabul et Yâ Rabbi bu münacatı
Üstümüzden kaldır büyük afatı
Bu zulmeti gören cihan ağlıyor**

**Ağzında kaldı diyecekleri
Boğazında kaldı yiyecekleri
Bütün boşa gitti hep emekleri
Gözyaşın ekmeğe katan ağlıyor**

**Gayri temizlensin kötü gezenler
Tez kendine gelsin yoldan azanlar
Cehennem dolusu kara kazanlar
Kendini ateşe yakan ağlıyor**

**Yıkılan yapılır ölenler gelmez
Yeniden şehirlere viranlar kalmaz
Dökülen çanaklar sözünen dolmaz
Harabe yerler çok vatan ağlıyor**

**Bu sene çok gördüm kara düşleri
Akar gözlerimin kanlı yaşları
Size son elvada vatandaşları
Bu dünyada gelip giden ağlıyor**

**Ya Rabbi sen bize eyle yardımız
Böyle zelzeleyi kimse gördü mü
Biraz da söyleyeyim kendi derdimi
Çarkıfelek gibi dönen ağlıyor**

**Güneşten yayılır ayransız külek
Yakandan sarılır viedansız felek
Bin ağlasam kabul olmaz bir dilek
Gönlüm pek efkârlı kalbim ağlıyor**

**Zehir verin içip içip kanayım
Kibrit çalın çıra gibi yanayım
Ben derdimin hangisini yanayım
Onulmaz dertlere düşen ağlıyor**

**Şu genç ömrüm nasıl geçti bilmedim
Arayıp da hakikati bulmadım
Geçti ömrüm bir muradın almadı
Gayri devir döndü devran ağlıyor**

**Bir güle el attım uzanamadım
Kendimi toplayıp düzelemedim
Davalara düştüm kazanamadım
Dünya hayatından bıkan ağlıyor**

**Vefası olmayan yere güvendim
Hakikatsiz sevdalardan usandım
Keklik Emine'nin aşkına yandım
Aşk elinden yanıp tüten ağlıyor**

**İpek oldu elden ele üzüldü
Bade oldu bardaklarda süzüldü
Haberi yok türkölere yazıldı
Dillerde yad olur destan ağlıyor**

**Talibî Coşkun der olmadı vadem
Tamam otuz altı yaşına değdim
Şarkışla'nın Tonus köyünde doğdum
Sözünün nihayeti nihan ağlıyor**

42. ERZINCAN / Âşık Veysel

**Sam değmiş de bağlar dökülmüş gazeli
Hanı harap olmuş Keşan Erzincan
Nice yiğitleri nice güzeli
Feleğin toruna düşen Erzincan**

**Kimi ana vermiş kimisi baba
Nice yavru vermiş gelmez hesaba
Felek kor insanı ne kaptan kaba
Tarihli felaket nişan Erzincan**

**Bahar gelir güller açmaz bağında
Kâinat uykuda hep yatağında
Bir seher vaktinde uyku çağında
Feryadı dağlardan aşan Erzincan**

**Susmuş bülbülleri güller perişan
Gark olmuş toprağa kalmamış nişan
Kükredikçe dalgalara karışan
Hani Fırat ile coşan Erzincan**

**Dokuz kırk altıda uğradım gördüm
Veysel der içimden ağladım durdum
Bu ulu Tanrı'dan isteyin yardım
Gayret kuşağını kuşan Erzincan**

43.

